

Mielipide

Maahanmuutosta elinvoimaa Pohjois-Karjalan maaseutualueille

Pitää ja vetoa

Pirjo Pöllänen
Jussi Laine

Karjalan tutkimuslaitoksessa on työskennelly aktiivisesti maaseutualueiden maahanmuuttokysymysten parissa. EU:n rahoittamassa Matilde-hankkeessa selvitetään Euroopan ulkopuolelta suuntautuvan maahanmuuton vaikutuksia Pohjois-Karjalan maaseutualueille.

Tutkijat ovat kooneet tietoa maahanmuuton vaikutuksista Pohjois-Karjalaan ja haastatelleet kymmeniä maahanmuuttoa parissa työskenteleviä ja maahanmuuttajia. Hankkeessa on selvitetty, kuinka maahanmuutto näkyy ja vaikuttaa alueen elinvoimaisuuteen arjen ja rakenteiden tasolla.

Maahanmuuttajat, jotka ovat tulleet Pohjois-Karjalaan hyvin eri syistä ja lähtökohdista – turvapaikanhakijoina, pakolaisina, perheenjäseninä, työntekijöinä, opiskelijoita – muodostavat keskeisen osan Pohjois-Karjalan ukyä ja elinvoimaisuutta.

Maahanmuuttajien potentiaali alueen elinvoimalle tulee lähivuosina todennäköisesti entisestään kasvamaan.

Kun maakuntamme pikkuhiljaa pääsee jaloilleen koronapandemiasta, on monilla yrittäjillä vaikeuksia saada uusia työntekijöitä.

Erityisesti palvelu- ja kunnossapitoalat mutta myös tietyt teollisuuden alat kärsivät työvoimapulasta.

Tämä näkyy työnvälityksessä avoimien työpaikkojen määrän lisääntymisenä sekä esimerkiksi ilmoituksina kauppojen ja ravintoloiden ilmoitustauluilla.

Maahanmuuttajataustaisten ja erityisesti nuorten asettaminen Pohjois-Karjalaan on ollut vaihalloista, koska alueella ei ole ollut tarjolla työpaikkoja, jotka olisivat pitäneet nuoria tai perheellisiä maahanmuuttajia maakunnassa.

Maahanmuuttajat ovat lähteneet etelän suuriin kaupunkeihin parempien työllistymismahdollisuuksien ja omankielisten verkostojen perässä.

Tunnelin päässä kuitenkin on valoa, sillä viimeaikaisissa keskusteluissa maahanmuuttotyötä tekevät ovat kertoneet, että maaseudulla maahanmuuttajataustaiset ovat työllistyneet viime aikoina selvästi aikaisempaa paremmin.

Työvoimapulan ja maahanmuuton arkipäiväistymisen ansiosta Pohjois-Karjalan maaseutu näyttää tällä hetkellä maahanmuuttajataustaisille ihmisille potentiaalisen tulevaisuuden paikkana.

Tänne on mahdollista soppentua, asettua ja kotoutua, koska alueen työllistymisnäkyvät erityisesti palvelu-, hoiva- ja kunnossapitoaloilla näyttävät paremmilta kuin aikaisemmin.

Maahanmuuttajien arjen sujuvuuden edesauttaminen on maaseutualueiden elinvoimaisuuden ehto.

Maaseutualueet puolestaan tarvitsevat enemmän maahanmuuttajataustaista väestöä työhön ja kansalaistoiintaan alueiden elinvoiman ylläpitämiseksi.

Kyse on kaksisuuntaisesta prosessista, jossa kykyä mukautua ja oppia vaaditaan sekä uusilta tulijoilta että vastaanottavalta yhteiskunnalta.

Yhteisissä ja yhdistyksissä tehdään monenlaista arjen työtä, jolla edesautetaan väestöryhmien välistä kanssakäymistä ja sopuisaa yhteiselämää esimerkiksi jalkapallon pelaamisen, kielen opiskelun, monikulttuurisuustoiminnan ja läksykerhojen välityksellä.

Maahanmuuttajien arjen sujuvuuden edesauttaminen on maaseutualueiden elinvoimaisuuden ehto. Matilde-hankkeen viimeisessä vaiheessa maahanmuuton ja maaseudun elinvoiman välistä yhteyttä pyritään edistämään kehittämistutkimuksen keinoin.

- pirjo.pollanen@uef.fi, tutkija
- jussi.laine@uef.fi, Matilde-hankkeenkoordinaattori
- Kirjoittajat työskentelevät Itä-Suomen yliopiston Karjalan tutkimuslaitoksessa.